

Internationell privaträtt, 15.11.2023

Maxpoäng i förhöret: 20 p.

Maxpoäng (uppgift 1): 10 p.

Maxpoäng (uppgift 2): 10 p.

Vid tentamen är det tillåtet att använda sanakirja.fi-tjänsten

Dessutom är det tillåtet att använda EUR-lex <https://eur-lex.europa.eu/> och Finlex Lagstiftning-sektion: <https://www.finlex.fi/sv/laki/> och <https://www.finlex.fi/fi/laki/> i tentamen.

Uppgift 1 (svarsutrymme 650 ord)

Den finska medborgaren X har växelvis arbetat på de SA-ägda fartygen Fast och Faster under en sammanhängande period av åtta månader. Företaget SA är beläget i Luxemburg. Fartygen var registrerade i Estland och trafikerar under estnisk flagga. Fartygen transporterar varor från Helsingfors till Hamburg tur och retur, och från Helsingfors till Tallinn tur och retur. Skiften påbörjades i regel i Finland och avslutades även i Finland. Om ett skift avslutades någon annanstans än i Finland erbjöds X, liksom andra sjömän som bodde i Finland, gratis transport till Finland. Fartygens administrativa ledning var också belägen i Finland och personalresurserna för fartygen samordnades i huvudsak där. Nu har det uppstått en tvist mellan X och SA gällande längden på hans semestern. X vill därmed föra ärendet till domstolen. I X:s arbetsavtal, som är undertecknat i SA:s kontor i Hamburg, finns en prorogationsklausul enligt vilken tvister handläggs av Helsingfors tingsrätt. Det finns inget omnämnande av lagval i avtalet. Presentera ditt internationellt privaträttsligt motiverade svar på hur den tillämpliga lagen (lex causae) fastställs i det förhandenvarande ärendet och hur arbetstagaren är skyddad i valet av lag.

Uppgift 2 (svarsutrymme 650 ord)

Partsautonomi (överenskommelse om tillämplig lag) i valet av lag angående makars förmögenhetsförhållanden enligt Finlands internationella privaträtt.

***

Tehtävän 1 mallivastaus

- Prorogaatiosopimuksen mukaan Helsingin KäO toimivaltainen ratkaisemaan asian, Rooma I soveltuu, tapauksen ratkaiseminen edellyttää kvalifikaatiota - kyseessä työsopimusta koskeva lainvalinta (1 p)
- Oikeuspaikkalausekkeen merkitys – ei indisio lainvalinnasta; Rooma I ei anna lippuvaltion laille erityistä painoarvoa lainvalinnassa (1 p)
- Lakiviittaus puuttuu sopimuksesta, joten tehtävä objektiivinen lainvalinta Rooma I asetuksen 8.2 art mukaisesti; asetuksessa ei erityisiä säännöksiä merenkulusta; lähetettyjä työntekijöitä koskeva direktiivi ei sovellu, koska merenkulku suljettu pois soveltamisalasta (1 p)

Arvioitaessa voidaanko määrittää paikkaa, jossa työntekijä on tavallisesti työskennellyt, merkitystä on sillä, että työvuorot aloitettiin yleensä Suomessa ja päätettiin Suomeen. Jos työvuoro päättyi jossakin muualla, työntekijälle järjestettiin kuljetus Suomeen. Myös alusten hallinnollinen johto oli Suomessa ja henkilöresurssit koordinoitiin siellä. Näiden seikkojen perusteella voidaan katsoa, että työtä tehtiin Suomesta käsin. Kun kysymyksessä on ollut aina sama paikkakunta, voidaan katsoa, että tilanne kuuluu asetuksen 8 artiklan 2 kohdan a alakohdan soveltamisalan piiriin. (2 p)

Em. pisteet sai myös, jos kokonaisarvioinnin (Rooma I 8.4 art varaventiilisääntöön perustuva arvio) perusteella, liittymiä perustellusti punniten, päätyi tähän lopputulemaan.

Työntekijää suojataan lainvalinnassa:

- Erityisesti erityisin liittymäsäännöin (weak party contract) ja lakiviittauksen vaikutuksia rajoittamalla (1 p)
- Vähimmäissuojasäännöllä (Rooma I art 8.1) turvataan objektiivisen lainvalinnan perusteella sovellettavan lain sellaisin säännöksin annettu suoja, joista ei voida sopimuksin poiketa, lakiviittauksesta riippumatta – tarvitaan hypoteettinen lainvalinta muutoin sovellettavan lain määrittämiseksi ja edullisemmuusvertailu lakiviittauksen osoittaman ja muutoin sovellettavan lain välillä (2 p)
- Kansainvälisesti pakottavat säännökset, lex forin ja tietyin edellytyksin kolmansien valtioiden, voivat Rooma I 9 artiklan mukaisesti suojata työntekijää – kv pakottavissa usein työntekijää suojaavia pakottavia säännöksiä (1 p)
- Myös ehdottomuusperiaate suojaa työntekijää; lex causaen sovellettaviksi tulevien säännösten oltava tällöin selvästi vastoin ti-valtion oikeusjärjestyksen perusteita; suppeasti sovellettava periaate (1 p)

Pisteen sai myös, jos otti esille, että EU-lainsäädännön erityiset lainvalintaan vaikuttavat säännökset suojaavat työntekijää (lähetettyjä työntekijöitä koskeva direktiivi), joilla suojataan työntekijää

Arvostelussa kiinnitettiin huomiota vastauksen johdonmukaisuuteen ja täsmällisyyteen.

Tehtävän 2 mallivastaus

Aviopuolisoiden varallisuussuhteita koskeva lainvalintanormisto jakautuu kansalliseen sääntelyyn (avioliittolaki), EU-sääntelyyn (EU:n aviovarallisuusasetus) ja Pohjoismaisiin sopimusmääräyksiin (pohjoismainen konventio); näiden lähtökohtana on rajoitettu tahdonautonomia (1 p)

AL:n – EU:n aviovarallisuusasetuksen keskinäissuhde: asetuksen soveltaminen alkoi 29.1.2019; asetuksen – pohjoismaisen konvention suhde (1 p)

AL:n sääntelytapa: AL 131 § määrittää aviovarallisuusstatuutin alan; kolmannen suoja AL 135 § (1 p); AL 130 §:n mukainen varallisuussuhteisiin sovellettavasta laista sopiminen (1 p)

Sovellettavan lain ala AL 131 §, vaihtumisen pätevyys (1 p)

Asetuksen sääntelytapa: 22 art; sovellettavasta laista/sovellettavan lain vaihtamisesta sopiminen; (1 p)

Lainvalinnan muuttamisen vaikutus kolmansiin – taannehtiva vaihtaminen ei saa vaikuttaa haitallisesti 22.3 art, hyväksyntä ja aineellinen pätevyys 24 art mukaisesti (1 p)

Aviovarallisuusasetus: aviovarallisuusstatuutin ala, ei-tyhjentävä luettelo 27 art (1 p)

Aviovarallisuusstatuutin yhtenäisyys 21 art lähtökohta – valittua lakia sovelletaan kaikkeen aviovarallisuuteen (1 p)

Aviovarallisuusasetuksen aviovarallisuusosoikeudellisten asioiden muotostatuutti, asetuksen 25 art (kirjallinen/sähköinen ym), AL 130 §:n lähtökohtana on ollut kirjallinen muoto; asetuksessa tiukemmat muotovaatimukset kuin AL:ssa (2 p)

Pisteen sai myös selvittämällä renvoita tai pakottavien säännösten soveltamismahdollisuutta, käsittelemällä paloittelua taikka tarkastelemalla Pohjoismaista avioliittokonventiota lähemmin.

Arvostelussa kiinnitettiin huomiota vastauksen johdonmukaisuuteen ja täsmällisyyteen.